

Albert Carozzi

P etrographie des roches s edimentaires. 250 s , 27  ekil, 1953, Rouge et Cie S. A., Lausanne.

Tabiatte nam utenahi imk an ve gei lerle birbirine bazan bariz, bazan da belirsiz hudutlarla bağlı sedimenter sahreler camiasında tiplere göre tasnifler yapılması, sedimenter petrografi ile uğraşan araştırmacıları evvelden beri meşgul edegelmektedir. Bundan birkaç sene önceye kadar muhtelif milletlere ait müelliflerin hepsinin beynelmilel literatürden lüzumu kadar faydalandıkları veya tasnif yapmağa çalışırken aynı esaslardan hareket ve aynı normları kabul etmiş oldukları söylenemez. Bir müellif teress b  doğuran faktörleri, bir diğeri sahrelerin kimyasal birleşimini, bir başkası organizmaların rolünü veyahut ta sedimentasyonun vukubulduğu vasati tasnifinde esas tutmaktadır. Senelerce önce büyük  stad ve m bdi Lucien Cayeux daha fazla beynelmilel işbirliği ve yeknasaklığa doğru gidi in zarureti hakkında nazarı dikkati celbetmi  ve böylece sedimentologlara kıymetli bir direktif vermişti.  şte Doç. Dr. A. Carozzi'nin burada takdim ettiğimiz eseri mütenevvi beynelmilel literatürün tetkiki neticesinde bu arzu edilen yeknasaklığa doğru gidi in bir misali ve derli toplu bir tecrübesidir. Mumaileyhin 1948 senesindenberi Cenevre Üniversitesi Fen Fakültesinde verdiği bir dersin özünü teşkil eden bu eser, sedimenter petrografi alanında muhtelif orijinal yayınlarıyla daha şimdiden isim yapmış bu genç meslekda ın muvaffakiyet zincirine esaslı bir halka daha il ve etmektedir.

Sentetik mahiyette olmasına rağmen bu yayında umumi bilgiler üzerinde fazla durulmıyarak doğrudan doğruya sadede, detaya girilmekte, biyolojik ve fizikokimyasal olayların yardımıyla, bilhassa sulple mi  sahrelerin mikroskop altında birleşim, yapı ve men eleri hakkında bilgiler istihracıyla varılan neticeler kısa, m ptedi için bu yüzden biraz da dogmatik, fakat mücmel bir şekilde okuyucuya arzedilmektedir. Problemleri L. Cayeux'n n direktiflerine uygun bir tarzda ele alan ve ayrıca el yapması resimler ve her bahsin sonunda o mevzu ile ilgili muhtelif dillerde yazılmış önemli ne riyata ait referans listeleriyle süslenmiş bulunan böyle bir derleme eserin son senelerde Fransızca dilinde yazılmadığı ve bu boşluğun bu sayede doldurulduğu kolaylığa itiraf edilebilir.

Eserinde müellif teressüp faktörlerinin fiziksel veya kimyasal karakterlerine göre sedimenter sahreleri başlıca iki gruba ayırmaktadır. Birinci grup detritik sahrelerdir, ihtiva ettikleri danelerin cesametine göre sınıflanırlar ve kimyasal bileşimlerine göre ayrıca vasıflandırılırlar.

İkinci grup kimyasal menşeli sahrelerdir; tabiatte biyolojik olayların kimyasal olaylarla yakın münasebetleri olması hasebiyle, biyokimyasal menşeli teressüpleri de aralarına alırlar.

Eserin baştaki sahifelerinde detritik ve otijen mineraller ele alınmakta, müteakiben yukarıda bahsedilen iki gruba ait sahreler ayrı ayrı mütalea edilmektedir. Birinci sahreler grubunda muhtelif menşeli konglomera ve breşler, greler, arjilitler, boksitler; ikincisinde ise karbonatlı sahreler; kalker ve dolomiler, silisli sahreler, demirli sahreler, fosfatlı sahreler, tuzlu sahreler ve karbonlu sahreler, kömürler hep aynı dikkat, metot ve yetki ile tetkik edilmekte; birleşim, yapı veya menşeleri bakımından <<tip>> sahrelerin haricinde kalan ve namütenahi tenevvü gösteren <<ara-tip>>lerin ne şekilde isimlendirilmekte oldukları, bugünkü bilgilerimize göre, isabetli bir şekilde ve kondanse bir üslupla anlatılmaktadır.

Kitabı, sedimantasyonla ilgili meselelerle uğraşan meslekdaşlarla, bu yönde gerekli bilgi seviyesine erişmiş Fakülte öğrencilerinin dikkat nazırlarına arzeder, bu yeni başarısından dolayı kıymetli meslektaş ve arkadaşım Doç. Dr. A. Carozzi'yi tebrik ederim.

Melih TOKAY